

Sint Martinus

Parochieblad van de Oud-Katholieke parochie te Groningen

Jaargang 43 nr. 2

ZOMER 2017

Het parochieblad verschijnt 4x per jaar.

nr. 1 Vasten / Pasen

nr. 2 Zomer

nr. 3 Herfst

nr. 4 Advent / Kerst

Het volgende nummer verschijnt eind

februari De redactie sluit op 15

september 2017.

Redactieadres

Witte de Withstraat 2A

9726 EC Groningen

email: redactie@groningen.okkn.nl

Abonnementen

Het parochieblad is een uitgave die vanaf 2017 digitaal kosteloos wordt verstrekt aan leden, gastleden en belangstellenden.

De papieren versie kost 25 euro per jaar.

Als u zou willen bijdragen in de kosten van het parochieblad, dan zijn giften van harte welkom op de bankrekening van de parochie, o.v.v.: bijdrage parochieblad.

Adreswijzigingen

Uw wensen aangaande adressering van dit parochieblad kunt u sturen naar onze secretaris.

Advertenties

Het parochieblad kent een brede verspreiding in de noordelijke provincies, maar ook in de rest van Nederland. Daarom is dit blad een ideale plek om op een betaalbare manier te adverteren. U kunt ook in dit blad adverteren. Neem daartoe contact op met de redactie voor de mogelijkheden en de prijzen. Familieberichten van parochianen, gastleden en belangstellenden kunnen kosteloos worden geplaatst.

WWW

De parochie is ook te vinden op het web.

Kijkt u op onze website voor Groningen

op:

www.groningen.okkn.nl

Bij de kافت:

Orgelwijding

Inleiding.....	2
Agenda.....	3
Parochianen stellen zich voor.....	4
Parochiedag in Wilhelmshaven.....	6
Zomer in Groningen.....	10
Fama & Raadgever orgel officieel ingewijd.....	12
De taal van bloemen.....	14
Te veel is te weinig.....	15
Op zoek naar een nieuwe betekenis.....	16
In Memoriam: pastoor Niek van Ditmarsch.....	18
Vieringen.....	19

Mededelingen

In verband met de bezuinigingen in de parochie is het parochieblad, zoals besproken in de parochie, in principe digitaal. Sommigen hebben aangegeven dat ze het per post willen blijven ontvangen en daarvoor zullen exemplaren worden opgestuurd.

De pastoor is voortaan telefonisch alleen nog te bereiken op: 06-278 65 967

Verhit?!

“Ons brein is erg slecht in het inschatten van risico's.” (Jaap van Ginneken, massapsycholoog) was een tussenkopje in een nieuwsbericht op 11 juni op de NOS-site. In het artikeltje werd beweerd dat onze hersenen gevaar niet in de juiste proporties zien en dat we daardoor te heftig reageren op situaties waarvan we schrikken. Het artikeltje gaat vooral over psychologische effecten en aan het einde wordt nog een korte alinea besteed aan de rol van de media. Verder wordt in een staafdiagram getoond dat het aantal doden door terrorisme de laatste twintig jaar lager is dan de twintig jaar daarvoor. De jaren 1970 en 1980 kenden veel meer doden wereldwijd dan nu.

Waarom voelen we ons dan nu onveiliger? Reageren onze hersenen anders dan, pak hem beet, veertig jaar geleden? Komt het door de rol van de media, zowel de traditionele als de sociale media? Of heeft het te maken met de verandering in de wijze waarop het terrorisme zich tegenwoordig uit en is daarbij ons begrip van terrorisme veranderd? Het zijn vragen waar niet zo gemakkelijk en eenduidig antwoord op kan worden gegeven.

Als ik zelf terugkijk op de afgelopen veertig jaar van mijn leven, merk ik wel duidelijk verandering. Enerzijds heeft dat met je eigen ontwikkeling te maken, want als kind keek ik onschuldiger tegen het leven aan, althans zoals ik opgegroeid ben in Nederland. Er werd wel altijd over gesproken dat de Russen zouden kunnen binnenvallen en dat de notabelen van het dorp een plek in de gemeentelijke atoomkelder hadden als er echt iets gebeurde, maar toch voelde ik me niet heel erg bedreigd. Maar langzaam veranderde dat. Een paar gebeurtenissen

staan mij vooral bij. De aanslagen van de IRA, ETA en RAF, de kernramp in 1986 in Tjernobyl, de Joegoslavische oorlog en de Golfoorlog en alles vanaf de aanslagen van 11 september 2001 op Twin Towers en het Pentagon, waar toen nog een neef van mijn vrouw werkte.

Hoe ouder ik werd, hoe meer ik erover hoorde en hoe dichterbij het leek te komen. Niet alleen doordat ik opgroeide, maar ook doordat er steeds meer over gedeeld werd door het opkomen van het internet en de smartphones. Nieuws komt nu live bij ons binnen en ook nog eens ongefilterd. Het gevolg is dat het allemaal moeilijk te scheiden is, dat we ons extra willen indekken om ons veilig te voelen, dat we het liefste zoveel mogelijk veiligheidspersoneel zien rondlopen. Maar het zien van zoveel veiligheidspersoneel bevestigt ons ook nog eens in onze angst. Een drukke menigte, omgeven door politie, militairen en wat al nog meer geven een bedrukt gevoel. Tassencontroles als je met je kinderen een avondwandeling maakt langs de Seine tijdens een weekeindje Parijs, betonblokken en big bags met zand op de rotondes in Groningen tijdens koningsdag, terwijl er vorig jaar enkel dranghekken stonden en zo zijn er wel meer situaties te bedenken. Toch denk je ondertussen: “Wat goed dat er over onze veiligheid wordt gewaakt.”

En dan kom je in Echternach bij de jaarlijkse springprocessie. Duizenden mensen verzamelen zich in de smalle straten van het kleine stadje en in de basiliek waar het graf van de heilige Willibrord is en je voelt je veilig en ontspannen. Er loopt één agent rond in de basiliek met enkel een busje pepperspray en een portofoon en je voelt je veilig. Aan het einde van de openingsviering zie je op het plein één

preventieve ambulance staan en je bent niet geschokt. De volgende dag bij de processie zie je hier en daar een agent, vooral in ceremonieel uniform hier en daar wat dranghekken en je voelt je veilig en ontspannen. De sfeer is opgewekt en relaxt en de Luxemburgers blijken nuchterder dan de Nederlanders als het gaat om de veiligheid en je vraagt je af: zijn zij nu zo naïef, of wij zo verhit?!

Pastoor Victor Scheijde

Open Monumentendag

9 september, 10.00-17.00

Extra viering in Emmen

24 september om 11.00u

WCCM-ontmoetingsdag

21 oktober, 10.00-16.00

Parochianen stellen zich voor

Op een fraaie zondag in 1988 gingen wij – Bertha, Eddy en de dochters Maria, Trinette en Francisca – naar “het witte kerkje” in Gasselte.

Daar, in Bertha's woonplaats van weleer, gingen wij wel vaker “ter kerke”. De toenmalige Hervormde Kerk aldaar sprak ons wel aan. Sterker nog, het beviel ons daar vele malen beter dan in de “dienst-van-het-woord” in Wagenborgen, die vorm gegeven werd door dominees van de Gereformeerde Bond binnen de hervormde kerk. Er was amper adem te halen daar en op adem komen lukte door de vele psalmen ook niet echt. Heeft Willem Barnard niet gezegd, dat je zingt, “niet omdat je adem genoeg hebt, maar om weer op adem te komen”?

Een verademing dus in Gasselte, ook al doordat Bertha's familie verblijd was door onze tegenwoordigheid daar en na de kerk gezellig koffie aanbood!

Maar wat gebeurde er op die fraaie zondag in 1988? Er was helemaal geen “dienst”, maar “een Eucharistieviering” van de “Oud-Katholieke Kerk”.

De “Oud-Katholieke kerk”? Nooit van gehoord!

Maar ondernemend als we waren – en nog zijn – gingen we natuurlijk vrolijk naar binnen.

Het was genieten, we snapten niet alles, maar toch.....

Na het slotlied gingen we weer naar buiten, het fraaie zomerweer tegemoet. Wie komt daar eveneens naar buiten? Martha van der Velde uit Delfzijl, die wij al jaren kenden van onze activiteiten – Bertha als organist, Eddy als voorganger – binnen de “Stichting Kerk en Recreatie” aan de oevers van het (Schild-)meer.

“Wat doe jij hier”? vroegen wij.

“Nou, mijn zoon is hier”, antwoordde Martha.

“Je zoon”?

“Ja, daar komt ie net naar buiten”.

“Waar dan”?

“Daar, die pastoor”!

Toen viel het kwartje (want die hadden we toen nog): Martha van der Velde –

Wietse van der Velde! “En hij zoekt nog een organist, dat is wel wat voor jou”, zei

Martha meteen daarop tegen Bertha.... De oplettende lezer begrijpt wat voor gevolgen deze ontmoeting in 1988 heeft gehad....

En nu schrijven we 2017. Vele "stormen" hebben we doorstaan. Nog steeds spelen en zingen we vol vreugde!

In 1988 begonnen we in de Merwedestraat "bij de zusters". We verhuisden mee naar de Mamréhoeve, de Open Hof, Engelbert en ten slotte naar de Witte de Withstraat in Groningen: een prachtige kerk met prachtige kunstwerken.

Spelen en zingen: een van onze grote hobby's, muziek maken, alleen en samen met anderen, orgelspelen elders, de leiding van Cantorij Wagenborgen.

Maar er zijn meer (lees: te veel) hobby's. Sporten bijvoorbeeld (schaatsen, langlaufen), lezen, wandelen, fietsen (racefiets), foto's maken....

En dan zijn er de dagelijkse dingen en de familie, oppassen op de vijf kleindochters die ook graag logeren of uitjes bedenken met oma en opa! De oudste kleindochter (11) duikt graag met opa de geschiedenis in, vooral het kloostergebeuren, zoals het klooster Yesse bij Haren, waar we laatst nog de opgravingen belangstellend bewonderden!

In 1988 begonnen. Dat betekende in 2008 een feestje in Engelbert: Albertha was 20 jaar organist bij de Oud Katholieke Parochie. Ook Wietse was aanwezig, met hem was het immers allemaal begonnen.

Eddy Ufkes

Wilt u ook vertellen over uw geschiedenis in en ervaringen met de Oud-Katholieke Kerk? Mail uw tekst naar redactie@groningen.okkn.nl.

Met elkaar onderweg

We zijn op weg naar Wilhelmshaven. Als we over de grens zijn, ontdekken we dat de navigatie het in Duitsland niet doet. Geen nood: ik heb voor de zekerheid een route uitgedraaid. Maar dan moet je de chauffeur wel tijdig aanwijzingen geven en daar gaat het fout. Het kost ons een kwartier. Maar we zijn ruim op tijd vertrokken en de tocht verloopt verder probleemloos.

Totdat we in Wilhelmshaven zijn. Daar kom ik tot de ontdekking dat ik het tweede blad van de route niet meegenomen heb. De laatste aanwijzingen ontbreken.. Wat doe je als je de weg kwijt bent? Dan bel je de pastoor. Die roept er iemand van de parochie Wilhelmshaven bij. Als ik haar vertel dat we op de Friedenstrasse rijden, vraagt ze of ik Kaufland zie. Ja, aan de linkerkant, maar dat laatste zeg ik er niet bij, en dus rijden we, haar aanwijzingen volgend, lange tijd in de verkeerde richting. Gelukkig blijkt de verbinding met de pastoor nog niet verbroken te zijn, en die besluit nu zelf op zijn navigatie te gaan zoeken. Dat kost enige moeite, aangezien we inmiddels ver van onze bestemming zijn, maar onze herder weet zijn afgedwaalde schapen toch bij de kudde te krijgen, klokslag elf, maar we krijgen toch nog eerst koffie met koek; dan begint de dienst maar wat later.

Onvoltooide deelwoorden

Onderweg zijn. Dat blijkt ook het thema van de preek van Pfarrer Barwisch te zijn. Een korte preek, want ook in dit opzicht zat er een hapering in de route: de Nederlandse kerk heeft voor de eerste zondag na Pinksteren een ander evangelie dan de Duitse, en dus improviseerde de pastoor over "ons" evangelie: Gaat heen, maak alle volken tot mijn discipelen en doopt hen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest en leert hen onderhouden al wat ik u bevolen heb. De werkwoorden in deze passage zijn "Partizipien", zegt hij, onvoltooide deelwoorden (dopende, lerende). Het is geen opdracht voor voltooide christenen; het gaat om wat ze doen terwijl ze onderweg zijn. Het is niet statisch, maar een proces. Jij vertelt mij wat jij gelooft en ik vertel jou wat jij gelooft; dan gaan we naar huis en het proces gaat door..

Het evangelie zegt: Ga heen, nodig de mensen uit. Priesters, bisschoppen etcetera hebben niet meer heilige Geest ontvangen dan wij. Als niet meer alle kinderen gedoopt worden, zijn wij des te meer geroepen om te vertellen over ons geloof. Dat vinden we vaak pijnlijk, maar we moeten het gewoon doen, als moderne mensen. Het is nog niet af en daarom is het goed om bij elkaar te komen en op weg te gaan, van Groningen naar Wilhelmshaven. Ook de mensen die

te laat waren hebben de weg gevonden. We zijn uitgenodigd die weg te gaan, ook met mensen van andere kerken.

Breng mee en deel

Onderweg zijn met elkaar betekent ook eten met elkaar. Na de dienst staat er een geweldig saladebuffet voor ons ons klaar. Daar steken onze gezamenlijke maaltijden, bijvoorbeeld voor een gemeentevergadering, een beetje armzalig bij af. Aanschuiven aan of opscheppen van

een rijk voorziene tafel verbindt mensen meer dan ieder je eigen boterham uit je eigen zakje of trommeltje halen, al wordt er wel meestal voor heerlijke soep gezorgd.. Misschien moeten we toch eens het voorbeeld van de anglicanen volgen: bring and share, breng mee en deel.

Na het eten krijgen we een lezing en een film over Wilhelmshaven, Een historische binnenstad ontbreekt: Wilhelmshaven werd in 1869 gesticht door Wilhelm I van Pruisen, omdat hij een marinebasis nodig had. Het werd een van de belangrijkste Duitse havens. In de Tweede Wereldoorlog werd het grootste deel van de stad verwoest.

Dag van de Bundeswehr

We gaan weer op weg, voor een rondrit door de stad en een bezoek aan de Marinehaven. Wijs geworden door

ervaring zorgen we ervoor dat we voor deze tocht direct bij de pastoor aansluiten, niet onze eigen pastoor, maar de pastoor van Wilhelmshaven, in wie we voor deze tocht meer vertrouwen hebben. Onderweg zien we enkele bijzondere bouwwerken: het raadhuis uit 1929, een voorbeeld van het Backsteinexpressionismus, een stijl die verwant is aan de nieuwe zakelijkheid. Niet mooi in onze ogen, wel interessant. Mooi vinden we wel de Christus- und Garnisonskirche uit 1869, in neogotische stijl. En natuurlijk de prachtige Kaiser-Wilhelm-Brücke uit 1907, het symbool van Wilhelmshaven.

10 juni is in Duitsland de Tag der Bundeswehr en dus heeft ook de marinebasis van Wilhelmshaven haar poorten geopend. Daar kunnen allerlei indrukwekkende boten bezichtigd worden, fregatten, sleepboten en allerlei andere vaartuigen waarvan ik de benamingen niet ken. De onderzeeër lijkt

Parochiedag in Wilhelmshaven (vervolg)

ons wel wat, maar helaas kun je daar alleen in als je een lot ervoor gewonnen hebt. Overal staan marinemensen om ons informatie te geven. We gaan aan boord van een indrukwekkend oliebestrijdingsvaartuig. Op de brug kun je met de kapitein praten. Hij wordt

omringd door een groepje jonge meisjes. Hij vertelt dat het vaartuig vier sturen heeft, voor iedere richting één en voegt eraan toe dat, als een auto op dezelfde manier toegerust zou zijn, alle vrouwen zouden kunnen inparkeren. Als Gabriëlle hem vraagt waar de bemanning slaapt, zegt hij dat die ruimten beneden liggen en niet voor het publiek toegankelijk zijn, behalve voor speciaal ausgewählte

vrouwen. Marinehumor. We maken nog een rondvaart door de haven en melden ons dan weer op het verzamelpunt.

Vredige avond

In een mooie tuin wachten we onder het genot van een drankje op de maaltijd. De barbecue is aangestoken. De oud-katholieke parochie van Wilhelmshaven geniet gastvrijheid in de gebouwen van de evangelisch-lutherse Luthergemeinde. Die is in het bezit van een prachtig gemeentegebouw met een aantal zalen. Om jaloers op te worden. Maar het bezuinigingsspoek waart ook hier rond: het gebouw zal afgebroken worden en op deze plaats zullen huizen verrijzen. Achterin de kerk zal een ruimte afgescheiden worden, die als gemeentesaal gaat dienen.

Opnieuw kunnen we genieten van een saladebuffet, voor de liefhebbers aangevuld met Bratwurst. De avond valt. De dag van de Bundesweht zal nog

op spectaculaire wijze afgesloten worden met een taptoe, maar voor de Groningers wordt het tijd om te vertrekken. . Onder grote dank voor de geweldige gastvrijheid nemen zij afscheid en begeven zich op weg naar huis. Onze route loopt niet via Groningen, dus moeten wij weer geheel op onszelf vertrouwen, maar we bereiken Meppel zonder problemen of vertraging.

Adrie Paasen

Zomer in Groningen

Het is zomervakantie en dat betekent dat veel mensen weer op stap gaan of zijn. Ook de pastoor vertrekt voor een paar weken.

De pastoor is op vakantie van 5 t/m 27 augustus.

Mocht u dringend een pastoor nodig hebben, neemt u dan contact op met de secretaris van het kerkbestuur. Die neemt dan contact op met de waarnemende pastoor.

In augustus ligt de meditatiegroep op dinsdagavond even stil en ook de Laudens en koffieochtenden op vrijdag stoppen in augustus.

De zondagse vieringen (30 juli, 6 augustus en 20 augustus) gaan gewoon door.

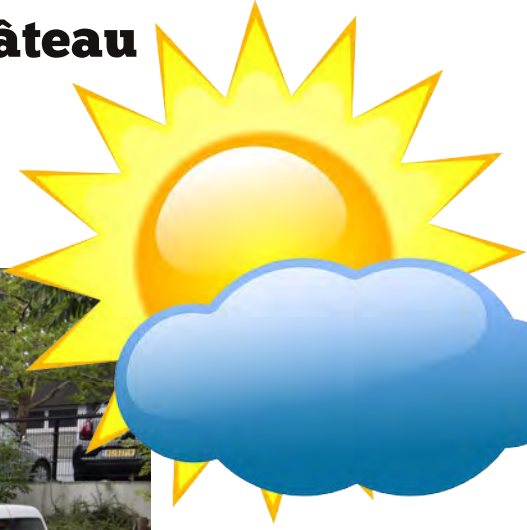
Wilt u de reiszegen ontvangen voor u op vakantie gaat? Dan bent u welkom in de viering van 30 juli. Mocht u uw caravan, camper of ander vakantievoertuig willen laten zegenen voor vertrek, dat kan na de viering van 30 juli in de middag.

crowded
FASTER
THAN AN
CASTLE

Le château

Fama & Raadgever orgel officieel ingewijd

“Wees hier aanwezig.....Zend uw geest, dat wij worden herschapen.”

Na het prelude (“Allein Gott in der Höh sei Ehr”- Johann Gottfried Walther) werden bovenstaande woorden als inleiding gezongen. Immers, zoals in de woorden van de “zegening” ook tot uiting kwam: “opdat middels dit instrument onze lof, onze stem meer gewaardeerd moge worden en meer van geloof vervuld moge zijn, wanneer God wordt toegezongen”. En daarvoor hadden we psalm 8 gezongen, OKG 206, begeleid door Albertha, de vaste organist van de Parochie van de H. Martinus in Groningen.

We schrijven 21 mei 2017. Na een traject van circa negen maanden werd de Groninger Parochie verblijd met een nieuw instrument, als vervanger van het éénklavierskistorgel van Pels & van Leeuwen. Er was dubbele vreugde, omdat de Raad van Bestuur van het Mariniziekenhuis, de vroegere eigenaar van het orgel, die in eerste instantie € 6.000 voor het orgel gevraagd had, bij nader inzien besloten had het orgel te schenken. Het kreeg immers een goede plek bij “een naamgenoot! Daar ook nog de Stichting Siardus de parochie tegemoet kwam met een subsidie en de parochianen de 29 frontpijpen van de Prestant 4' adopteerden, kende het enthousiasme geen grenzen! Hiermee konden de kosten van inspectie en vervoer door Mense Ruiter Orgelmakers worden betaald. Daarbovenop kwam nog eens een keer, dat de oud-directeur van Mense Ruiter Orgelmakers, Jan Veldkamp, en de cantor van de Parochie het demonteren, het opbouwen en de intonatie en het stemmen voor hun rekening namen! Al met al dus een werkelijk gezegend traject!

Het Fama & Raadgever orgel (waarvan er overigens meerdere gebouwd zijn) heeft 6 stemmen:

Prestant4'
Holpijp8'bas/disc.
Sexquialter2stdisc.
Roerfluit4'bas/disc.
Octaaf 2'
Mixtuur 2st.disc./
1 st. gemaakt

Manuaal C – f"
Pedaal C – d' aangehangen

Na het “Gebedsmoment met wijding van het orgel” werd het “welkom” uitgesproken; dankwoorden vulden de kerkzaal. Op de plaquette – aan de zijkant van het orgel aangebracht – kunnen we blijvend de namen van onze weldoeners lezen!

- Inwijding van het orgel

Onder de vele gasten was Piet Raadgever, de bouwer van het orgel aanwezig. Hij beantwoordde enkele vragen naar aanleiding van de bouw van het instrument. Dat er in Nederland nog meer van dergelijke orgels staan bijvoorbeeld in Vlaardingingen in de Rehoboth kerk), is een interessant gegeven voor de echte liefhebbers! Ook de vertegenwoordiger van het Mart-

inziekenhuis, dhr. Robert Koorneef, hield een korte toespraak, waarin hij onder andere inging op de plek van weleer en die van nu, waar het orgel zijn blijde stem(men) liet en laat horen.

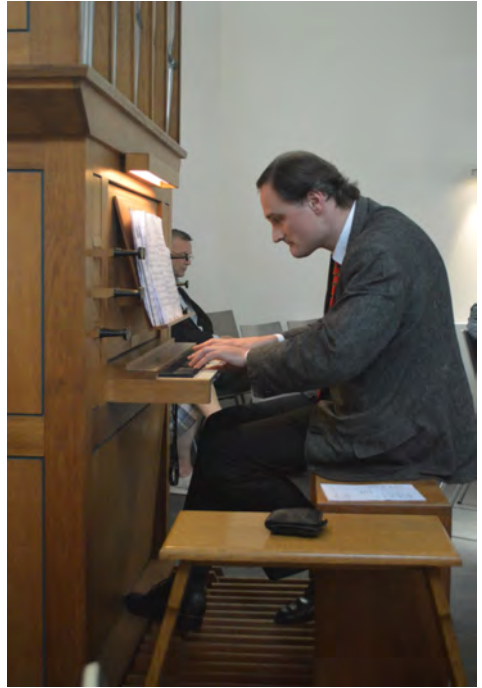

- Pastoor Victor Scheijde bedankt Piet Raadgever

Toen was de beurt aan de muziek. Bart van Buitenen (samen met Piet van der Steen – eveneens aanwezig – adviseur in het traject namens de Orgelraad) liet het orgel horen in al zijn mogelijkheden tijdens een circa 45 minuten durend concert. Hij speelde orgelliteratuur van de zeventiende tot de twintigste eeuw (Couperin, Froberger, Mozart, Schuman- Wieck) èn bewerkingen van gezangen uit de OKG (De Klerk, Keijzer, Heyligers, Van Buitenen).

Na wederom dankwoorden en bloemen werd er genoeglijk nagepraat bij de borrel en uiteraard nog door liefhebbers gespeeld op het nu ècht ingewijde orgel! Een prachtige, vreugdevolle middag, een heerlijke investering voor de toekomst.

Eddy Ufkes, cantor

- Bart van Buitenen (rechtsboven) en Albertha van het Hof (rechtsonder) spelen op het nieuwe orgel

Een vriend plaatste op Facebook een foto van een paar bloemetjes met de vraag: "Wat is dit?" Ik haalde het boekje van mijn moeder erbij, maar voordat ik de naam daarin gevonden had, doemde deze al op uit de duistere nevelen van mijn onderbewustzijn: vogelmelk. Het bleek te kloppen.

Planten determineren. Bij de biologielessen moesten we daarvoor een flora gebruiken. Daarin werd je door het beantwoorden van een aantal vragen naar de identiteit van de bloem geleid. Dat

was althans de bedoeling. Maar hoewel ik altijd vol goede moed begon, raakte ik onderweg steeds het spoor bijster bij vragen als: onderstandig of bovenstandig vruchtbeginsel? Dan gokte ik en uiteindelijk bleek de paardenbloem een boterbloem geworden te zijn. Gedesillusionneerd gaf ik het op.

Dan had ik meer aan mijn moeder. Ze had graag biologie willen studeren, maar in het werkmilieu waarin ze geboren was, was het al heel mooi dat ze, dankzij haar zwakke gezondheid, niet, zoals haar zusters, meteen na de lagere school aan het werk moest in de strijkerij, maar door mocht leren voor kleuterjuf. Dat beroep heeft ze een aantal jaren met veel passie uitgeoefend. Ze bracht vaak wilde bloemen mee naar school en leerde de kinderen de namen. Toen ze trouwde werd ze ontslagen. Zo ging dat in die tijd.

- Vogelmelk © Jan Hilferink

Determineren voor dummies

Haar liefde voor de natuur bleef. Op onze wandelingen wees ze bloemen aan en noemde hun namen. Maar ook zij kende die niet allemaal. Toen wij al lang het huis verlaten hadden, vond ze in een kast mijn oude flora en probeerde op haar beurt daarin wegwijs te worden. Maar ook zij liep iedere keer vast. En toen kwam ze in 1974 in een boekhandel een boekje tegen met de titel: Wat bloeit daar? door D. Aichele. Tegenwoordig zou het

Determineren voor dummies heten. Wilde bloemen staan erin gegroepeerd op kleur, vindplaats en aantal bloembladen. Op iedere bladzijde staan links beschrijvingen en rechts duidelijke afbeeldingen. Het werd haar lijfboek. Later erfde ik het.

Volgens het Bijbelboek Genesis gaf Adam de dieren – alle levende ziel, zegt de Statenvertaling – namen. Over bloemen wordt niets gezegd. Maar ook zij hebben hun eigen ziel en hun eigen schoonheid en zelfs het kleinste bloemetje is het waard dat we het bij zijn naam kennen.

Ik ken nog veel namen van planten die mijn moeder me geleerd heeft. Maar ik kom ook bloemen tegen waarvan ik de naam niet of niet meer weet. Ik neem me voor het boekje van mijn moeder te gaan gebruiken voor de nadere kennismaking met die wondere wereld die Fop I. Brouwer omschreef als: Al wat leeft en bloeit en ons altijd weer boeit. De dichter

Guido Gezelle gaat nog een stapje verder:
het initiatief ligt volgens hem niet bij ons,
maar bij de natuur, zoals te lezen is in het
volgende gedichtje:

Mij spreekt de blomme een tale,
Mij is het kruid beleefd,
Mij groet het altemale,
Dat God geschapen heeft!

Adrie Paasen

Te veel is te weinig

Te veel is te weinig

POPCORN
POPCORN XXL?
NATUURLIJK
POPCORN XXL IN DE MOOIE TRANSPARANTE EMMER?
NATUURLIJK
ZOET OF ZOUT?
ZOET EN ZOUT
DUS POPCORN XXL IN DE EMMER ZOET
EN POPCORN XXL IN DE EMMER ZOUT
TE VEEL IS TE WEINIG

Joanna Paszkiewicz – Jägers

Dit was nooit eerder het onderwerp van een tentoonstelling... Het Noordbrabants Museum in 's Hertogenbosch was dus een pionier met de expositie "Verspijkerd en verzaagd - Hergebruik van heiligenbeelden in de Nederlandse beeldhouwkunst" (februari - juni 2017). In de Engelse versie lijkt deze titel radicaler: "Recycling Jesus: Reusing Christian Images in Contemporary Dutch Sculpture" (18 februari-5 juni 2017). Deze expositie kunnen wij beschouwen als het resultaat van een uniek fenomeen vanaf de jaren zestig van de twintigste eeuw: de massaal gemaakte heiligenbeelden en devotieobjecten verdwenen uit de Nederlandse rooms-katholieke kerken. Hun symbolische waarde was verloren geraakt; door sommigen werden ze zelfs gezien als niet meer dan "kerkelijk propagandamateriaal". Deze devotionalia werden destijds vaak en gros gekocht door eigenaars van curiosawinkels. Zelfs nu nog zijn veel van deze niet meer "heilige" objecten in sommige curiosawinkels te vinden, bijvoorbeeld in Stara-Nova op de Hoendiepskade 29 in Groningen.

Deze objecten werden vanaf de jaren zestig door sommige kunstenaars gebruikt voor hun artistieke experimenten, als een startpunt van hun zoektocht naar een nieuwe religieuze beeldtaal. Sommigen transformeerden de beelden gewoon direct tot eigen kunstwerken.

De tentoonstelling "Verspijkerd en Verzaagd" in Het Noordbrabants Museum gaf een overzicht van vijf decennia hergebruik van heiligenbeelden en devotieobjecten in de hedendaagse Nederlandse beeldhouwkunst: beelden, assemblages en installaties, in totaal ongeveer veertig werken. Het was aan deze expositie te zien dat vooral een

jongere generatie van kunstenaars het gebruik van devotionalia in dienst stelt van het zoeken naar een nieuwe betekenis. Tussen de twintig exposanten in de catalogus staan ook gewaardeerde en bekende namen, zoals Lucassen, Alexander Schabracq, Henk Visch, Joost van den Toorn, van wie een grote solopresentatie met een half-ironische erotische uitstraling in 2016 te zien was in het Groninger Museum. In de expositie in Het Noordbrabants Museum presenteerde hij ook een half-ironische assemblage uit 1987 met de titel St. Hubertus, waarin hij een deel van Madonnabeeld zonder hoofd gebruikt heeft. (Een kunstwerk uit Museum Catharijneconvent).

Ik heb deze expositie helaas niet gezien, maar sommige werken ken ik van andere tentoonstellingen, zoals Vlucht van Moniek Westerman uit 2011-2012: een verzameling van verschillende gekruisigde Christusfiguurtjes. De catalogus van deze expositie presenteert ook een werk dat misschien nog steeds sommige katholieken kan schokken door zijn sarcasme: een assemblage met de titel "Neem en eet" van Jan Tregot uit 2015-2016 in de vorm van kleine slagerswinkeltje met delen van een dode man, Christus, gepresenteerd als slagenartikelen voor de verkoop.

Joanna Paszkiewicz – Jägers

- Tentoonstelling Verspijkerd en verzaagd

Op 18 juli is pastoor Niek van Ditmarsch overleden. Pastoor van Ditmarsch was van 1993 tot 1995 assisterend pastoor in Groningen. Hij deed de meeste diensten en bediende het pastoraat. Hij loodste de parochie met grote voortvarendheid door de moeilijke periode waarin we onze vertrouwde kerkplek in de Merwedestraat moesten verlaten. Voor pastoor Van Ditmarsch betekende dat een nog langere reis, naar de kerk in Beijum.

Hij was een man met eigen ideeën; sommige mensen noemen dat eigenzinnig. Op een Palmzondag zei hij na de passielesing dat hij, hoewel er op Palmzondag geen preek is, toch een korte overweging wilde houden. Die duurde vervolgens twintig minuten. Toch heb ik als lid van het kerkbestuur ook ervaren dat er goed met hem viel samen te werken. Hij kon zeer kordaat optreden. Toen ik hem vroeg de oppermisdienaar, die te veel taken van de misdienaars in opleiding afpakte, een beetje in toom te houden, antwoordde hij kort en krachtig: "Ik hak hem zijn handen af."

Gabrielle Hooimeijer kreeg in die tijd een bijzondere band met pastoor Van Ditmarsch. Zij was niet alleen misdienaar, maar hoorde ook bij de acht jongeren uit Amersfoort en Groningen die vormingscatechese volgden. Pastoor van Ditmarsch organiseerde catecheseweekends in het Seminarie in Amersfoort. Het vraagt veel souplesse en humor om een groep pubers bij een activiteit in hun vrije tijd te begeleiden. De groep maakte het hem niet altijd makkelijk, maar hij bewaarde zijn geduld en goede humeur, ook als ze, achter hem aan lopend bij een leerzame excursie, steeds weer riepen: "Grote smurf, is het nog ver?" Gabrielle bewaart dierbare

herinneringen aan deze weekends en zegt dat ze veel ervan geleerd heeft. Vooral zijn verhalen over zijn tijd in Indië hebben grote indruk op haar gemaakt.

Zoals parochies waar hij gediend heeft zich hem herinneren, zo herinnerde hij zich ook zijn parochies en parochianen. Altijd als wij hem tegenkwamen, voor en na een dienst in Utrecht, vroeg hij niet alleen hoe het met ons ging, maar toonde hij ook belangstelling voor het wel en wee van de parochie. Hij leefde mee met onze verhuizingen, met onze nieuwe kerk, liet zijn mening horen in de discussie over de opstelling in deze kerk. Het verheugde hem zijn oud-catechisant Gabrielle te zien optreden als misdienaar in de kathedraal en als zij voor de dienst in de stoet misdienaars op weg naar de sacristie, langs Van Ditmarsch liep, die in zijn rolstoel naast de voorste rij zat, was er altijd een moment van contact. We zagen en spraken hem voor het laatst bij de oliewijding op 12 april.

Een priester met veel hart voor de kerk en voor de liturgie, een pastor met een groot hart voor mensen, zo zullen wij ons pastoor Van Ditmarsch blijven herinneren.

Adrie Paasen

Pastoor Niek van Ditmarsch (rechts)

Vieringen

De parochie houdt elke 1e, 3e en evt 5e zondag van de maand haar vieringen om 11.00 tenzij anders aangegeven. De vieringen worden gehouden in de parochiekerk aan de Witte de Withstraat 2 te Groningen. Dit is ca.10 minuten lopen van station Groningen. Op zondag is er vrij parkeren in de straat. Ook is parkeergarage Westerhaven om de hoek.

Op de 2e en 4e zondag van de maand zijn er anglicaanse vieringen in ons kerkgebouw.

Tevens zijn er op de 2e en 4e zondag van de maand oud-katholieke vieringen om 10.30 in de statie Twente. Meer informatie daarover is te vinden op www.twente.okkn.nl

Meditatie

Elke dinsdagavond is er de mogelijkheid om te mediteren in onze kerk van 19.30 tot 20.00 (inloop vanaf 19.15). Na de meditatie kunt u nog de completeen meebidden. Een aantal keer per jaar kan men blijven om even na te praten.

Zondag 16 juli

Zondag na Pinksteren 10 (groen)
1e lezing: Jesaja 55, 6-13 blz. 163
2e lezing: Romeinen 7,21 – 8,6 blz. 164
Evangelie: Johannes 4, 5-26 (27-42) blz. 164

Zondag 30 juli

Zondag na Pinksteren 12 (groen)
1e lezing: I Koningen 3, 5-12 blz. 168
2e lezing: Romeinen 8, 26-30 blz. 169
Evangelie: Matteüs 13, 31-35 en 44-49 blz. 169

Zondag 6 augustus

Gedaanteverandering van de Heer (hoogfeest, wit)
1e lezing: Exodus 34, 29-35 blz. 531
2e lezing: 2 Petrus 1, 13-21 blz. 532
Evangelie: Lucas 9, 28-36 blz. 533

Zondag 20 augustus

Ontslapen van de H. Maagd Maria (hoogfeest, wit)
1e lezing: Jezus Sirach 24, 7-8 en 10-15 blz. 533
2e lezing: I Korintiërs 15, 20-26 blz. 534
Evangelie: Lucas 1, 46-55 blz. 534

Zondag 3 september

Verjaardag van Kerkwijding (hoogfeest, wit)
1e lezing: Genesis 28, 10-18 blz. 557
2e lezing: Openbaring 21, 2-5 blz. 557
Evangelie: Lucas 19, 1-10 blz. 558

Zondag 17 september

Verheffing van het H. Kruis (hoogfeest, rood)
1e lezing: Numeri 21, 4-9 blz. 538
2e lezing: Filippenzen 2, 5-11 blz. 539
Evangelie: Johannes 3, 13-17 blz. 539

Zondag 24 september in Emmen

(Kapel Holtingerhof, Holtingerbrink 62)
Zondag na Pinksteren 20
1e lezing: Jona 3, 10 - 4,11 blz. 184
2e lezing: Filippenzen 1, 21-27 blz. 185
Evangelie: Matteüs 20, 1-16 blz. 185

Zondag 1 oktober

Zondag na Pinksteren 21 (groen, met gedachtenis voor de H. Bavo)
1e lezing: Ezechiël 18, 1-4 en 25-32 blz. 186
2e lezing: Filippenzen 2, 1-13 blz. 187
Evangelie Matteüs 21, 28-32 blz. 188

Vooruitblik: 17 december bediening van het H. Vormsel

Carla van der Burg
Uitvaartverzorging

www.carlavanderburg.nl

Telefoon 050 3186636

*Samen.
Zorgvuldig.
Passend.*

Retouradres:
Witte de Withstraat 2A
9726 EC Groningen

